

प्रदेश सरकार
स्वास्थ्य मन्त्रालय
स्वास्थ्य निर्देशनालय
कोशी प्रदेश, धनकुटा

राष्ट्रिय खोप कार्यक्रमको आ.व. ०७९/०८० मा सम्पादित कार्यक्रम र अवस्थाको
समीक्षा र योजना गोष्ठीको प्रतिवेदन तथा कार्ययोजना
२०८० पौष

निर्देशक

परिचय

स्वास्थ्य निर्देशनालय, कोशी प्रदेशले आर्थिक वर्ष २०७९/०८० मा संघिय सशर्त एवं प्रदेश सरकार बाट विनियोजित क्रियाकलापहरूको प्रदेश, जिल्ला स्तरबाट सम्पादित राष्ट्रिय खोप कार्यक्रमको ३ दिने बृहत समीक्षा एवं योजना गोष्ठी मिति २०८०/०८/ ११ देखि १३ सम्म संचालन गरियो । उक्त गोष्ठीमा कार्यक्रमको पृष्ठभूमि, लक्ष्य, उद्देश्य, संचालित क्रियाकलापको समीक्षा, प्रगति अवस्था र कार्यक्रमका सबल पक्षहरू, विभिन्न निकायबाट गरेका नविनतम प्रयासहरू, कार्यक्रममा रहेका समस्याहरू, चुनौती र समाधानका लागि सुझावहरू सहित खोप कार्यक्रमको सुदृढीकरणका लागि यो आ.व.को जिल्लागत कार्ययोजना तयारि र प्रतिबद्धता समेत जाहेर गरियो ।

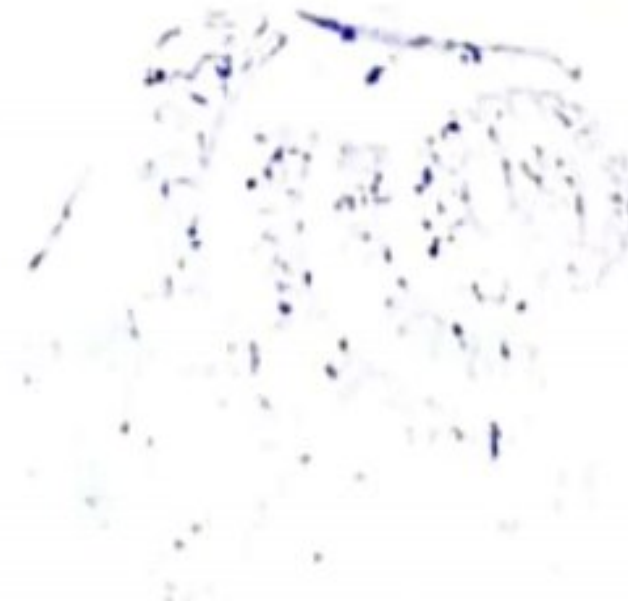
पृष्ठभूमि

खोप बाट बचाउन सकिने रोगहरूको रोगाणुडर, अपांगतादरमा कमि ल्याई वाल मृत्युदरमा न्यूनीकरण गर्नु खोप कार्यक्रमको मुख्य लक्ष्य हो । अन्तराष्ट्रिय, राष्ट्रीय उद्देश्य अनुसार रोगहरूको नियन्त्रण, निवारण र उन्मुलनमा तिब्रता दिई सो कायम गर्न सबै खोपहरूको सबै तहमा उच्च (९५ % भन्दा माथि) एकरूपता कायम गर्नु, सबै लक्षित बालबालिकाहरूले तालिका बमोजिम पूर्णखोप प्राप्त गरेको सुनिश्चित गर्नु र खोपहरू सबै तहमा सुरक्षित र गुणस्तरीय भएको यकिन गर्नु यो कार्यक्रमको मुख्य दायित्व हो । तथापि उद्देश्य अनुरूप अपेक्षित प्रगति हाशिल हुन नसक्नु, शुन्य मात्रा र ड्रप आउट बच्चाको संख्या बढ्दै जानु, खोपको खेर जाने र उच्च हुनु आदि र माहामारी समेत देखापरिरहनु जस्तो अवस्था गम्भीर चुनौतीको रूपमा रहेको छ ।

रोग निवारण , उन्मुलनको अवस्था सृजना गर्न कार्यक्रममा अथक प्रयास भैरहेता पनि विभिन्न चुनौतीहरू विद्यमान नै छन् । विशेष गरि उपलब्ध कार्यक्रमहरूको वडा तह सम्म प्रभावकारी संचालन, स्थानीय तहको क्षमता र अपनत्व विकास, खोप कोल्डचेन गुणस्तरको व्यवस्थापन, खोप खोप सामाग्रीको प्रभावकारी आपूर्ति वितरण प्रणालीको विकास र कार्यान्वयन मुख्य सुधारका क्षेत्र रहेको महशुस गरियो । तसर्थ नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार तथा स्थानिय सरकार तिनै तह बाट यी समस्यालाई महशुससीकरण राष्ट्रिय नीति, मापदण्ड बमोजिम संयुक्त कार्ययोजना तयारि र समन्वयात्मक प्रक्रिया बाट कार्यक्रम सञ्चालन गरि खोप कार्यक्रमको व्यवस्थापन र स्वास्थ्य सेवा प्रणालीलाई सुदृढ गर्न आवश्यक रहेको यो समीक्षाबाट महशुस भएको छ ।

कार्यक्रमका उद्देश्यहरू

समीक्षाको विशिष्ट उद्देश्यहरू निम्नानुसार रहेका थिए:

निर्देशक

१. राष्ट्रिय खोप कार्यक्रमको लक्ष्य, उद्देश्य बारे जानकारी र समग्र राष्ट्रिय तथा प्रदेश स्तरको प्रगति अवस्था, समस्या चुनौती र आगामी कार्य दिशा बारे जानकारी र छलफल गर्ने
२. आर्थिक वर्ष २०७९/०८० को जिल्लागत कार्यक्रमको प्रगति समीक्षा र तथ्यांक विश्लेषण गरि प्रस्तुति गर्ने।
३. कार्यक्रम सञ्चालनको आधारमा जिल्ला / स्थानियतहगत SWOT (Strength, Weakness, Opportunities, Threats) विश्लेषण गर्ने।
४. चालू वर्षको लागि Bottom-up approach गरि विनियोजित क्रियाकलापको जिल्लागत कार्य योजना तयारि र प्रतिबाद्धता जाहेर गर्ने गर्ने।

कार्यक्रम सञ्चालन प्रक्रिया

१. कार्यक्रम संचालन मार्गदर्शन अनुसार प्रदेश स्तरीय समीक्षाको कार्य संचालन तालिका र तहगत प्रस्तुतीकरण ढांचा अग्रिम तयारि गरि जिल्ला स्तरमा एवं सरोकारवाला निकायमा उपलब्ध गराई समन्वय र सहजीकरण गरियो ।
२. प्रदेशभित्रका प्रदेश मन्त्रालय, निर्देशनालय, आपूर्ति व्यवस्थापन केन्द्र, १४ वटा स्वास्थ्य कार्यालयबाट प्रमुख र खोप कोल्डचेन फोकल पर्सन, , सरोकारवाला निकाएका प्रतिनिधि साथै खोप कार्यक्रममा सहयोग गर्ने विकास साझेदार (External Development Partner) सस्था (WHO, UNICEF, Wateraid) का प्रमुख तथा प्रतिनिधी सहितको तपशिलको उपस्थितिमा यो समीक्षा सञ्चालन गरिएको थियो।

सहजकर्ता

- स्वास्थ्य निर्देशनालयबाट : निर्देशकज्यू, कार्यक्रम फोकल पर्सनहरू
- स्वास्थ्य आपूर्तिव्यवस्थापन केन्द्र : निर्देशकज्यू र कोल्डचेन अधिकृत, रे.टे.
- साझेदार निकायबाट : SMO / कार्यक्रम सम्योजकहरू

सहभागीहरू

- स्वास्थ्य मन्त्रालयबाट : कार्यक्रम अधिकृत
- स्वास्थ्य निर्देशनालयबाट : निर्देशकज्यू, जनस्वास्थ्य अधिकृत, कार्यक्रम फोकल पर्सन, अन्य प्राविधिक र लेखा , प्रशासन
- आपूर्ति व्यवस्थापन केन्द्र बाट : निर्देशकज्यू, कोल्डचेन अधिकृत, रे.टे.
- स्वास्थ्य कार्यालय बाट : प्रमुख र खोप, कोल्डचेन फोकल पर्सन
- साझेदार निकाय — WHO, UNICEF, Wateraid बाट कार्यक्रम संयोजक र प्रतिनिधि

संचालन प्रक्रिया

- अग्रिम ३ दिनको कार्यक्रम संचालन तालिका तयारि र जिम्मेवारी बाडफांड
- प्रस्तुतिकरण : निर्देशनालय, आपूर्ति व्यवस्थापन महाशाखा, UNICEF, Wateraid, स्वास्थ्य कार्यालय , स्थानीय तह
- छलफल, Brain storming, Group discussion, समूह कार्य, पृष्ठपोषण
- समुहकार्यको प्रस्तुतीकरण

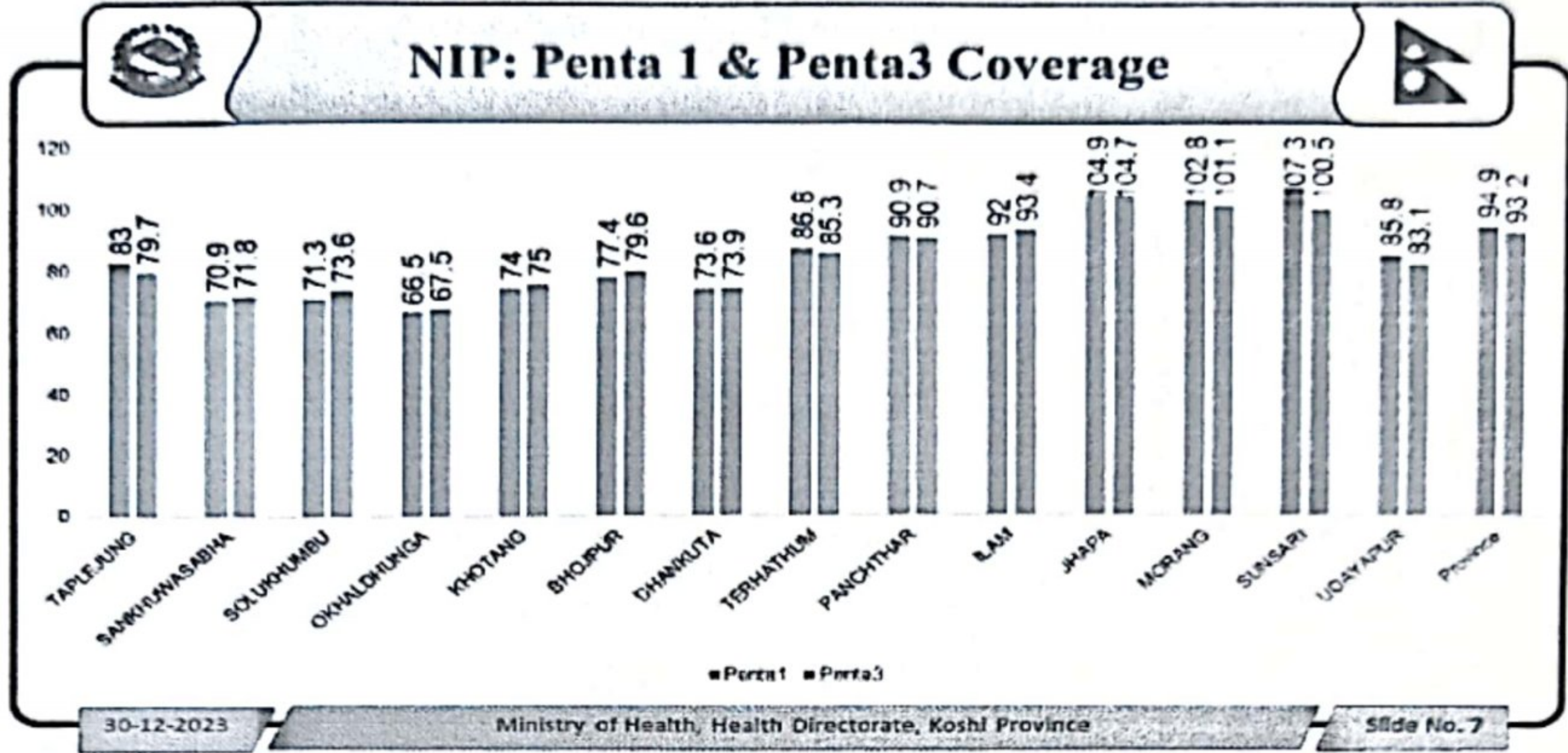
(Handwritten signature)

- सुझाव र प्रतिबद्धता सहित कार्ययोजना तयारि

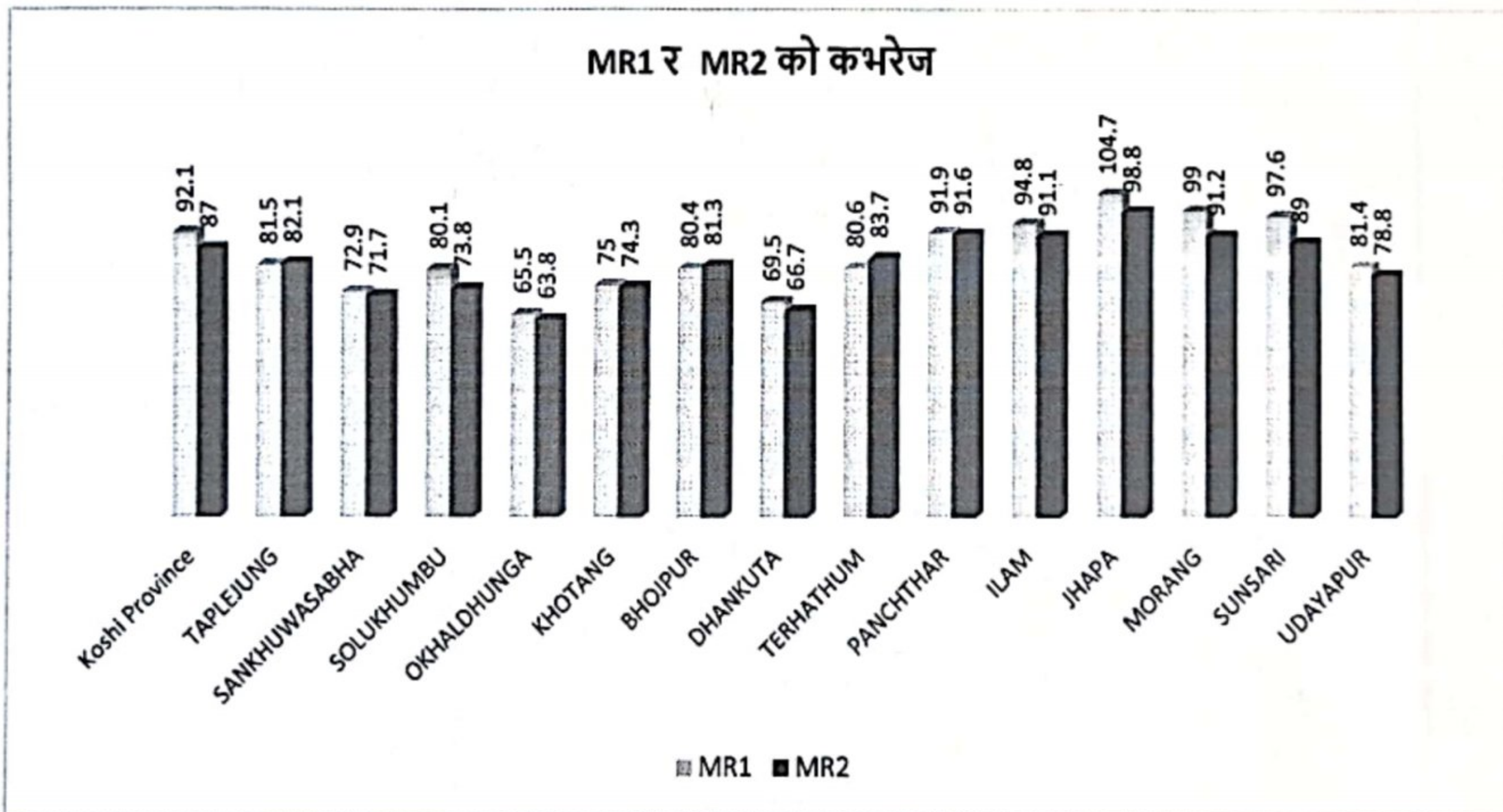
समीक्षाको आधारमा कोशी प्रदेशको अवस्था :

तालिका न. १ : आर्थिक वर्ष ०७९/८० को जिल्लागत खोपको मुख्य सूचकहरूको प्रगति

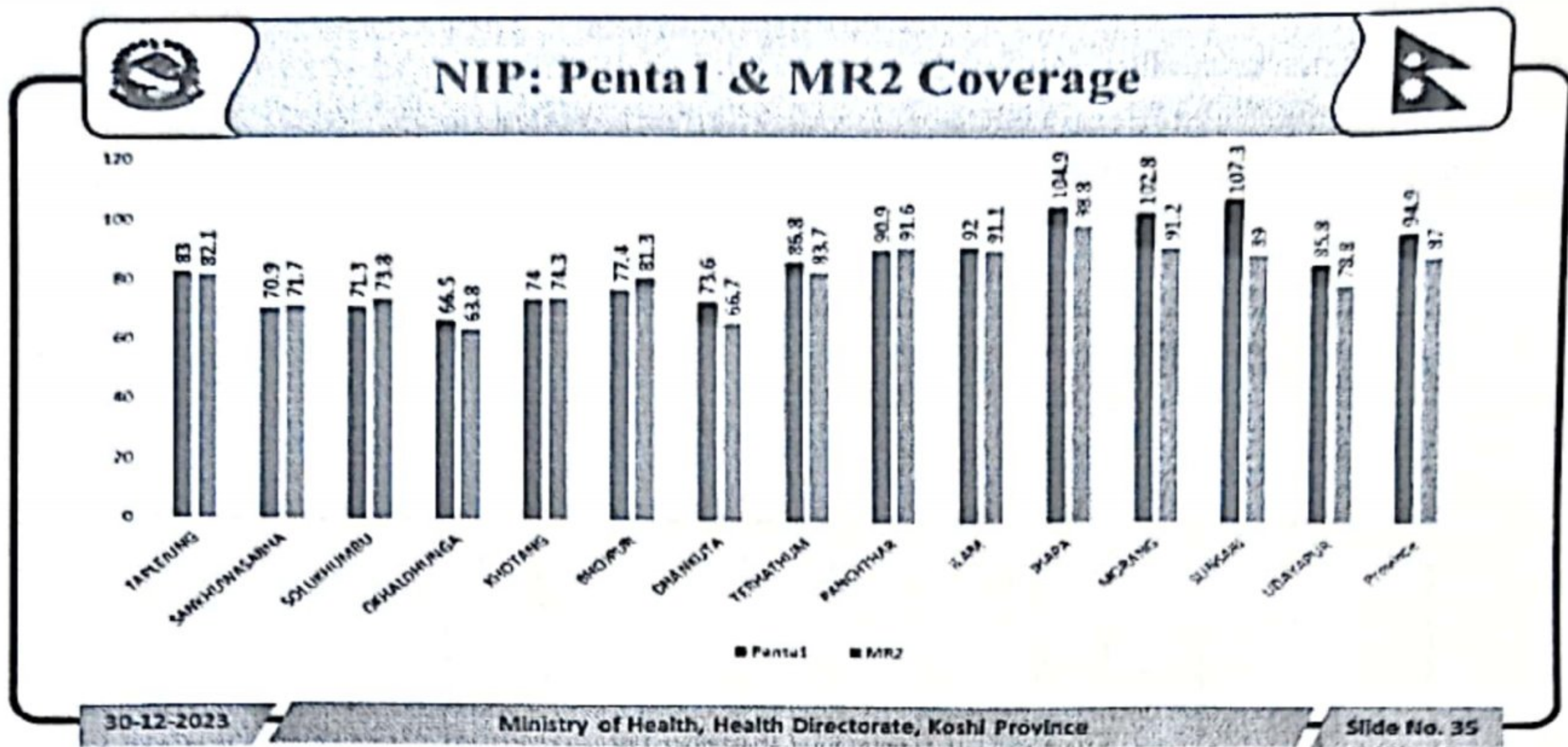
१.१

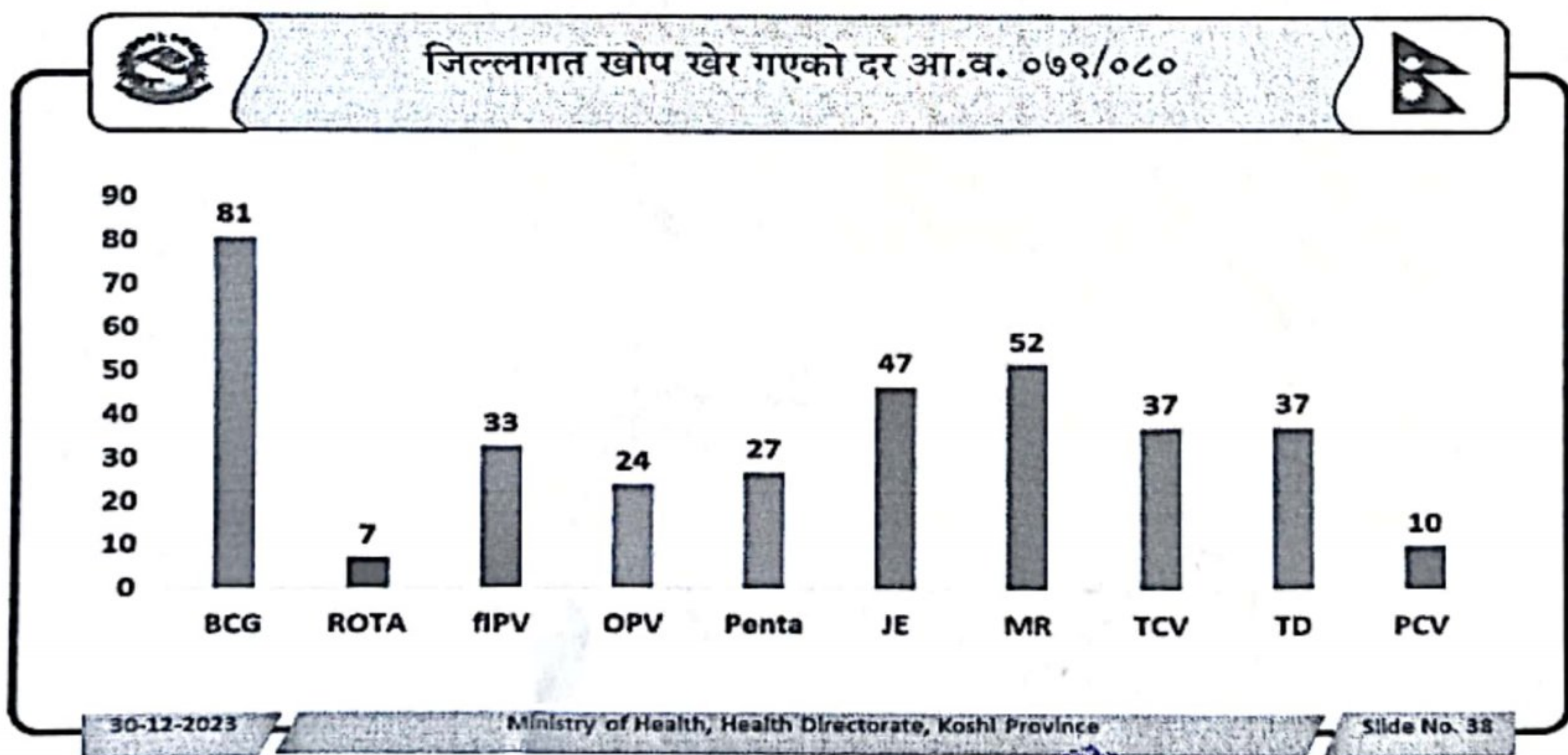
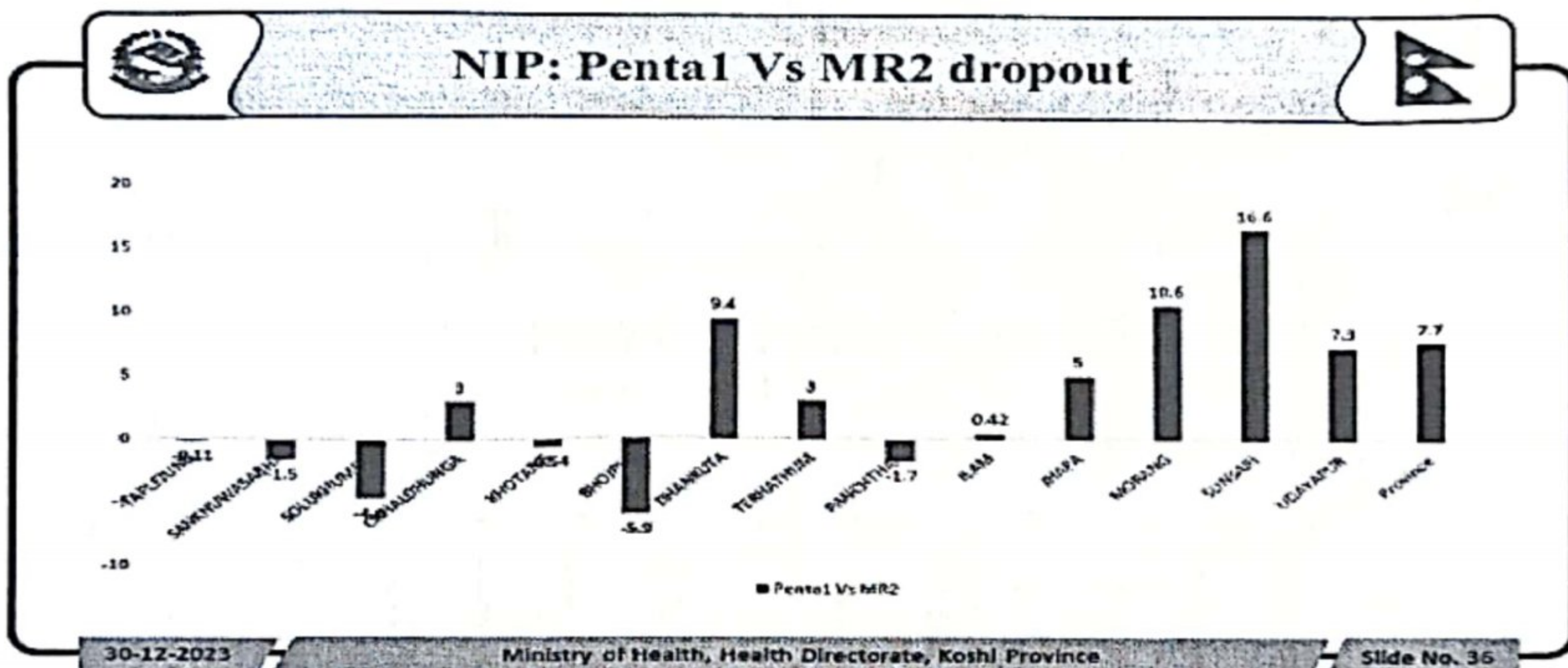
१.२

(Handwritten signature)
निदेशक

तालिका २. Penta१ vs MR२ खोपको जिल्लागत गत ड्रपआउट दर

(Handwritten signature and official stamp)

तालिका ३ : स्थानीय तह अनुसार जिल्लाको खोप प्रगति प्रस्तुतीकरण समिक्षा नमुना (तेर्हथुम र भोजपुर) १४ वटै जिल्लाको यहि नमुनामा समिक्षा गरिएको

तेर्हथुम- आ.व. २०७९/८० को खोप कार्यक्रमको प्रगती

पालिकाको नाम	०-११ महिना मसित जनसंख्या	१२-२३ महिनाको मसित जनसंख्या	बी सि जि खोप		डि पि टि १		डि पि टि ३		दादुरा रुबेला १		दादुरा रुबेला २	
			संख्या	%	संख्या	%	संख्या	%	संख्या	%	संख्या	%
म्याङलङ्ग न.पा.	२८०	२८२	२७२	९७.१	२३६	८४.३	२३८	८५.०	२५१	८९.६	२३९	८४.८
तालिगुरास न.पा.	२५३	२५६	१९५	७७.१	२२८	९०.१	२३९	९४.५	२०७	८१.८	१९४	७५.८
छथर गा.पा.	२१८	२१९	१८६	८५.३	२०६	९४.५	१७९	८२.१	१७५	८०.३	२०२	९२.२
मेन्छयायेम गा.पा.	१०७	१०७	७६	७१	७६	७१	८१	७५.७	७४	६९.२	८२	७६.६
फेदाप गा.पा.	२४७	२४९	१९७	७९.८	१८४	७४.५	२१०	८५.२	१७२	६९.६	१८०	७२.३
आठराई गा.पा.	२९५	२९५	२४४	८२.७	२८४	९६.३	२४७	८३.७	२४९	८४.४	२८१	९५.३
जम्मा	१४००	१४०८	११७०	८३.६	१२१४	८६.७	११९४	८५.३	११२८	८०.६	११७८	८३.७

तालिका ३.१

भोजपुर - आ.व. २०७९/८० को खोप कार्यक्रमको प्रगती

पालिकाको नाम	०-११ महिना मसित जनसंख्या	१२-२३ महिनाको मसित जनसंख्या	बी सि जि खोप		डि पि टि १		डि पि टि ३		दादुरा रुबेला १		दादुरा रुबेला २	
			संख्या	%	संख्या	%	संख्या	%	संख्या	%	संख्या	%
पढानन्द नपा	५१७	५२१	३५१	६५.८	३८७	७४.४	३८७	७४.३	४३७	८४.४	४४०	८४.३
सान्पासिलिछो गापा	२५९	२६३	१३०	५०.२	१६२	६२.५	१७४	७४.५	१६२	६२.५	१६६	६३.४
टेम्केमैयुङ गापा	२५२	२५६	१८६	७३.४	२२३	८८.१	२२२	८७.७	२१८	८६.२	२२५	८७.५
भोजपुर नपा	३८७	३९१	३७९	९७.९	३५०	९०.४	३५१	९०.७	३६१	९३.३	३७५	९६.२
अरुण गापा	२६६	२६७	१९१	७१.९	२१२	८०	२२०	८३	२२१	८३.४	२१२	७९.७
पौवादुङमा गापा	२०८	२११	१५५	७३.७	१५९	७६.९	१५०	७१.८	१५७	७५.१	१५२	७१.७
रामप्रसाद राई गापा	२७७	२८२	१७७	६३.७	२२५	८०.९	२३८	८५.६	२३८	८५.६	२१९	७७.९
हतुवागढी गापा	२७२	२७४	१५७	५७.५	१७५	६४.३	१८५	६८	१७६	६४.७	१९८	७२.३
आमचोक गापा	२८४	२८५	१९८	६९.७	२१६	७६.९	२२४	७८.९	२२२	७८.२	२४७	८७
जिल्ला	२७२३	२७५१	१९१२	७०.२	२१०९	७७.७	२१६८	७९.६	२१९२	८०.४	२२३४	८१.३

(Signature)
निर्देशक

३.२ : स्थानीय तह अनुसार जिल्लाको खोप ड्रप आउट अवस्था प्रस्तुतीकरण समिक्षा नमुना (सुनसरी) यहि नमुनामा सबै जिल्लाको समिक्षा गरिएको

सुनसरी - आ.व. २०७९/८० को खोप कार्यक्रमको ड्रपआउट

पालिकाको नाम	Penta 1 vs Penta 3		Penta 1 Vs MR 2	
	संख्या	प्रतिशत	संख्या	प्रतिशत
ईटहरी उ.म.न.पा	१६२	५	४६०	१३
धरान उ.म.न.पा	२६१	११	४७६	२२
वराहछेत्र नगरपालिका	५२	३	१८०	११
इनरुवा न.पा	२७१	१७	४८७	३१
दुहवी न.पा	-३७	-३	१३६	११
रामधुनि न.पा	३	०.३	४२	४
कोशी गा.पा	१४३	१३	२१२	२०
हरिनगर गा.पा	११५	८	२८३	२०

भोक्राहनर्सिड गा.पा	१३३	११	३४४	२८
देवानगंज गा.पा	-२	-०.२	१३८	१६
गढी गा.पा	-१	-०.१३	२६	४
बर्जु गा.पा	-२९	-४	७७	१०
जम्मा	१०९३	६	२८६१	१७

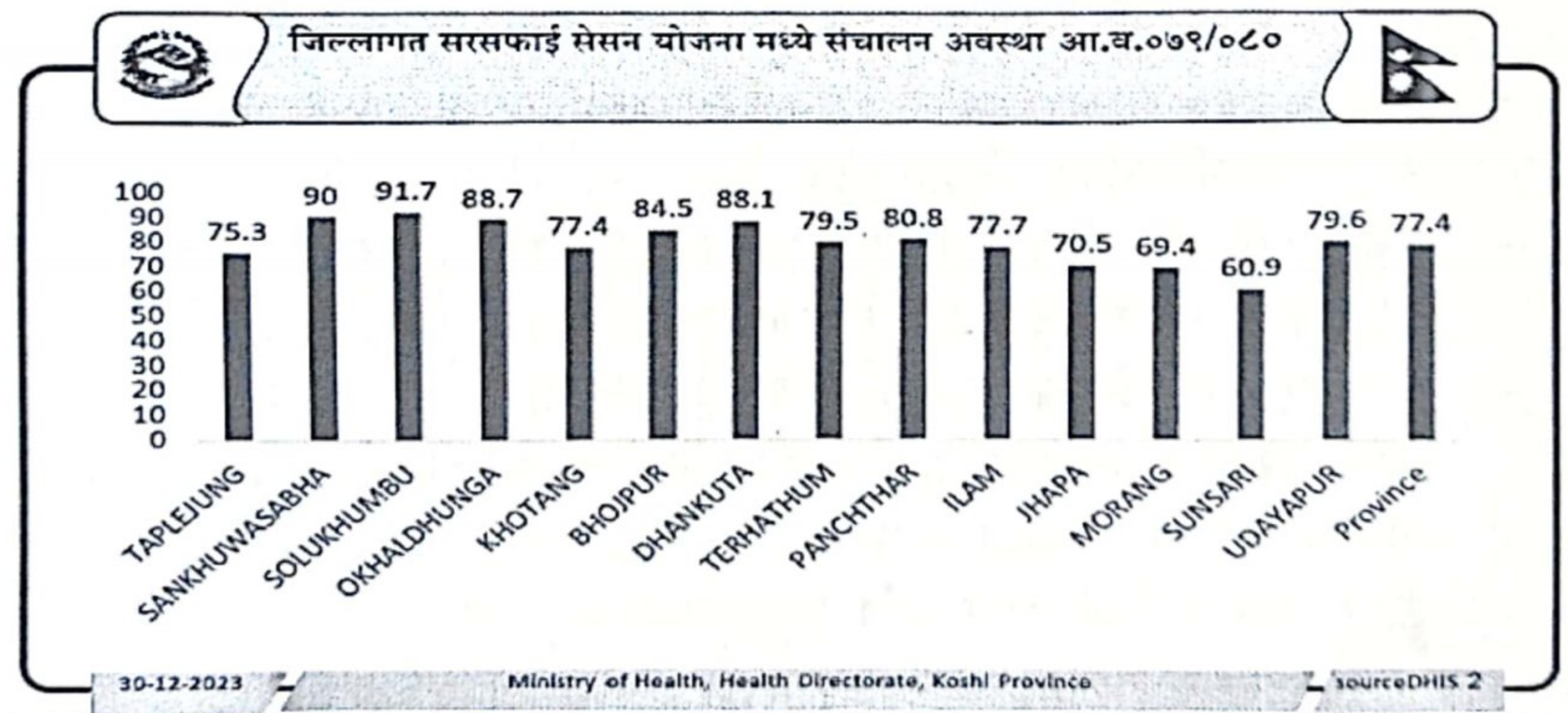
३.४ जिल्लाको प्रस्तुतिकरणको आधारमा सरसफाई सेसन संचालन अवस्था

सरसफाई प्रबर्द्धन कार्यक्रम आ.व. २०७९/८०

जिल्लाको नाम	Hygiene sessions planned	Hygiene sessions conducted	% of hygiene session conducted	Tot no of People attended in hygiene session
तान्सेबुंग	1426	1380	83 %	14674
पञ्चथर	2616	1820	70 %	3048
इलाम	3192			
इलाम	2683	2343	87 %	49122
मोरङ	3558	3216	88 %	71226
सुनसरी	2727	2226		68560
धनकुटा	1988	1651	83 %	16102
तेह्रथुम	1557	1141	73 %	8646
सुनसरी	2206	2068	94 %	23970
भोजपुर	2537	2098	83 %	14674
उदयपुर	3529	2139	60 %	26920
खोटाङ	2661	2079	78 %	16057
बोसन्तदुंगा	2084	2040	98 %	12832
सोतुखुम्बु	1041	928	89 %	9492
प्रदेश कुल जम्मा	31177	22903	73 %	222791

३.५ DHIS २ को आधारमा सरसफाई सेसन संचालन अवस्था

निर्देशक

स्वास्थ्य मन्त्रालय
कोशी प्रदेश
धनकुटा, नेपाल

माथि तालिका न.१ देखि ३ सम्मको खोप प्रगति र ड्रप आउट अवस्थाको विश्लेषण गर्दा

प्रगति अवस्था

- समग्र प्रदेशको खोप प्रगति अपेक्षित नभएको (Penta1 ९४ % Measles1 ८७ %)
- जिल्लागत प्रगति हेर्दा सुनसरी, मोरंग र झापामा १०० % भन्दा माथि देखिएको तर अधिकांस जिल्ला हरूमा ६५-८० % प्रगति देखिएको
- यसै गरि जिल्लाको स्थानीय तह स्तरमा प्रगति हेर्दा समग्रमा जिल्लामा सन्तोषजनक भएतापनि पालिका तहमा अति न्यून सम्म कभरेज भएको देखिएको
- प्रदेश तहमा Penta 1 vs MR2 ड्रप आउट विश्लेषण गर्दा प्रदेश र केहि जिल्ला (मोरंग, सुनसरी बाहेक) सन्तोषजनक रहेको तर
- जिल्ला अन्तर्गत स्थानीय तहहरुको ड्रप आउट विश्लेषण गर्दा प्रत्येक जिल्लाको केहि पालिकामा ड्रप आउट (२६ % सम्म) भएको
- सरसफाई सेसनको एच.आई.एम.एस प्रतिवेदन हेर्दा सेसन संचालन र सहभागी संख्या सन्तोषजनक देखिएको

सवलपक्ष / नविनतम प्रयास

- विगत वर्ष भन्दा समग्र प्रगति बढ्दै गएको, ड्रप आउट घटेको
- विगत वर्ष हरू भन्दा सरसफाई सेसन संचालनमा बृद्धि र गुणस्तरमा सुधारोन्मुख देखिएको
- पूर्णखोप सुनिश्चितता कार्यक्रम, खोप छुट बच्चाको पहिचान कार्य विगत भन्दा प्रभावकारी हुँदै गएको साथै स्थानीय तहको अपनत्व र सहभागिता बढेको
- सुक्ष्मयोजना तयारि क्रमशः बृद्धि भएको
- केहि जिल्ला हरू बाट स्थानीय तह स्तरमै गैर सुक्ष्म योजना तयारि, पूर्णखोप सुनिश्चितताको सहजीकरण गर्न थालेको
- जिल्ला हरूले खोप कोल्डचेन वितरण पुनर्योजना गरि मापदण्ड पूरा भएका स्थान मामात्र खोप भण्डारण गर्ने र सेसन पछि खोप अनिवार्य फिर्ता गर्ने प्रणाली शुरु गरेको
- जिल्ला हरू बाट खोप प्रगति कम भएका, ड्रप आउट धेरै भएका स्थानीय तह हरूको विश्लेषण गरि कार्य संचालनमा प्राथमिकता निर्धारण गर्न थालेको
- खोप तथा खोप सामाग्रीको उपलब्धता सन्तोषजनक रहेको
- रे.टे. र अन्य कर्मचारी हरूले मर्मत सम्भारको तालिम प्राप्त गरि क्षमता विकास भएको साथै मर्मत सम्भार कार्यमा सहजता भएको
- खोप कार्यक्रम संग सम्बन्धित सामाग्री छरपाई भै प्राप्त भएको
- केहि जिल्लाको स्थानीय तहमा खोप कोल्डचेन भण्डार व्यवस्थापन गर्न स्थानीय तहले मापदण्ड अनुसार कार्य गर्न अपनत्व लिएको

समस्या

- प्रदेशको, जिल्लाको अपेक्षित प्रगति प्राप्त नभएको
- प्रदेश भित्र जिल्लाहरू र जिल्ला भित्र स्थानीय तहहरूमा प्रगतिमा एकरूपता नभएको
- केहि जिल्लाको स्थानीय तहमा ड्रप आउट उच्च भएको
- खोप खेर जाने दर धेरै भएको, कतिपय जिल्लाहरूमा विगत भन्दा बढ्दै गएको
- गत आ.व. मा केहि खोपहरू २-३ महिना सम्म अभाव भएको
- धेरै जिल्लाहरूमा सुक्ष्मयोजना पूर्ण रूपमा तयार नभएको
- वडा स्तरमा नया स्वास्थ्य संस्था हरु स्थापना भई खोप संचालन गर्ने गरेको तर दक्ष्य जनशक्तिको अभाव, फेरी रहने कारण बाट गुणस्तरीय खोप सेवा संचालन गर्न र खोप खेर जाने दर घटाउन चुनौती बढेको
- स्थानीय तह/वडा स्तरमा निरन्तर अनुगमन, सहजीकरण र पृष्ठपोषण प्रणाली प्रभावकारी बनाउन नसकिएको
- छुट बच्चाको खोजि गर्ने दिगो प्रणाली विकास नभएको, घोषणा भएको प्रक्रिया र नीतिको प्रभावकारी कार्यान्वयन हुन नसक्नु
- वडा, स्वास्थ्य संस्था स्तर बाट समेत DHIS २ मा data entry हुने, खोप कार्यक्रमको अभिलेख प्रतिवेदन चुस्त दुरुस्त नभएको, नियमित अनुगमन, पृष्ठपोषण हुने नगरेको, यो कार्यमा स्थानीय तहमा दक्षतामा कमि रहेको
- कोभिड खोपको थप पहिलो मात्राको प्रगति अदिकान्सा जिल्लाहरूको न्युन रहेको थप दोश्रो मात्रा अति न्युन रहेको
- खोप कोल्डचेन आपूर्ति वितरण तथ्यमा आधारित नहुनु, व्यवस्थापन महाशाखा बाट प्रदेशमा र आपूर्ति व्यवस्थापन केन्द्रमा अनुगमन, सहजीकरण, अनसाईट कोचिंग अति न्युन हुनु
- संघिय तह (व्यवस्थापन महाशाखा बाट) प्रदेश/ जिल्ला तहमा खोप सामाग्री आपूर्ति वितरण योजना तयारि, कोल्डचेन व्यवस्थापन, मर्मत सम्भार आदि बारे सम्बन्धित कर्मचारिको क्षमता विकासको क्रियाकलाप को व्यवस्था नगरिनु
- कोल्ड चेन सामाग्री लामो समय देखि विगीएको, सो बारे प्रदेश, संघ बाट मर्मतमा तत्परता नभएको
- सरसफाई प्रवर्धन सेसन DHIS 2 को प्रतिवेदनको आधारमा सन्तोषजनक देखिएको तर अधिकांस सेसन वास्तविक मापदण्ड अनुसार गुणस्तरीय रूपमा संचालन हुन नसकेको साथै अभिलेख प्रतिवेदन समेत चुस्त नभएको
- यो प्रदेशको करिव ३५ % खोप केन्द्रको भवन नभई बाह्य स्थानमा संचालन भै रहेको, जसको कारण गुणस्तरीय सेवा संचालनमा कठिनाई भएको
- खोप कार्यक्रमको विनियोजित क्रियाकलाप प्रभावकारी रूपमा संचालन हुन नसकेको, कतिपय जिल्ला र अधिकांस स्थानीय तहमा जनशक्ति/ दक्षतामा कमि रहेको
- स्थानीय तहबाट कार्यक्रममा अपनत्व र साझेदारी अति न्युन रहेको

निर्देशक

चुनौती र अवसर

- खोप कभरेज वृद्धि र एकरूपता कायम गर्न
- सबै वडा मा स्वास्थ्य संस्था संचालनमा रहेको र गुणस्तरीय खोप सेवा संचालन गर्न
- वडा तह देखिने सुक्ष्मयोजना तयारि र पूर्णखोप सुनिश्चितता दिगोपना कायम गर्न
- खोप तथा खोप सामाग्रीको पालिका स्तरको तथ्यगत आपूर्ति वितरण प्रयोजना र कार्यान्वयन
- स्थानीय तहको क्षमता बिकास एवं अपनात्व र साझेदारी बिकास
- कोल्डचेन सामाग्रीको प्रभावकारी मर्मत सम्भार
- विनियोजित क्रियाकलाप हरूको प्रभावकारी संचालन
- स्थानीय तहहरुमा गुणस्तरीय खोप कोल्डचेन व्यवस्थापन
- यसै आ.वा.मा पूर्णखोप प्रदेश घोषणा
- छुट बच्चाको पहिचान गर्ना घोषणा भएका प्रक्रिया र नीतिहरुको प्रभावकारी कार्यान्वयन

समग्र कार्यक्रममा सुधारको लागि उपाय र सुझाव :

उक्त समीक्षामा समग्र कार्यक्रममा रहेका समस्याहरुको सुक्ष्म विश्लेषण गरि सुधारको लागि निम्नानुसार सुझाव सहित कार्य योजना तयार गरियो ।

१. जिल्ला तह :

क. सबै जिलाहरुले यस आ.व. मा विनियोजित क्रियाकलापहरु संचालनको लागि तपशिलको नमुनामा क्रियाकलापवाइज बिस्तृत योजना तयार गर्ने । योजना तयारि र कार्यक्रम संचालन गर्दा कार्यक्रम संचालन मार्ग दर्शनको पूर्ण अनुशरण गर्ने । हाल गोष्ठीमा तयार गरेको योजना ७ दिन भित्र पूर्ण गरि स्वास्थ्य निर्देशनालयमा पठाउने । कार्यक्रम संचालन गर्दा :

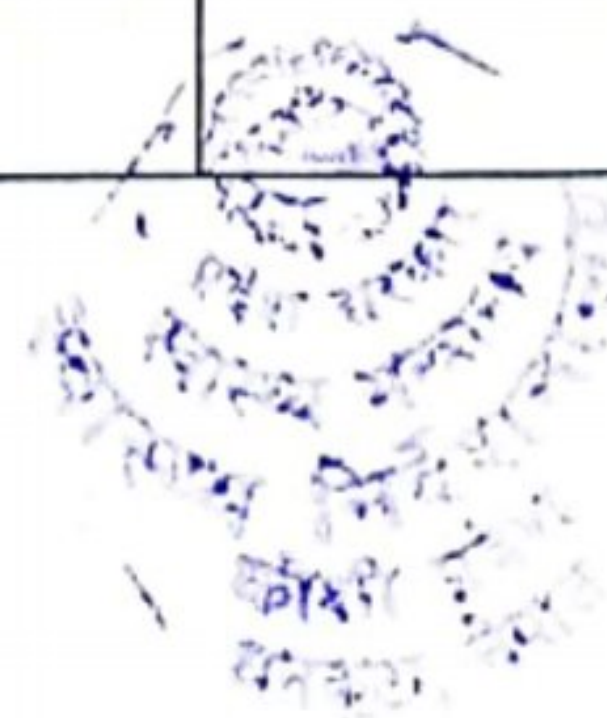
- कार्यक्रमको प्राथमिकीकरण गर्ने जस्तै : जिल्ला स्तरको २ दिने समिक्षा गोष्ठी, स्थानीय तहको अभिमुखीकरण, पूर्ण खोप सुनिश्चितता अभिमुखीकरण र योजना, अभियान हरूको पूर्व तयारि खोप छुट बच्चाको खोजि गर्ने प्रक्रिया, खोप तालिम, सर्भिलेन्स सम्बन्धि अभिमुखीकरण र योजना आदि क्रमशः प्राथमित्तामा राखी संचालन गर्ने ।

कार्य योजना तयार गरिएको नमुना

विनियोजित क्रियाकलाप	खर्च शिर्षक	श्रोत	विनियोजित रकम	संचालन गर्ने अवधि (महिना/हप्ता)	संचालन प्रक्रिया (पूर्व तयारि / संचालन)	अपेक्षित उपलब्धि	जिम्मेवारी

निर्देशक

ख. जिल्ला स्तरको समिक्षा , सुक्ष्म योजना तयारि र पूर्णखोप सुनिश्चितता गोष्ठी सबै जिल्लाले २०८० माघ दोश्रो हप्ता भित्र सम्पन्न गर्ने । यसको लागि :

- यो गोष्ठी बिगतको अनुभव/ केहि जिल्लाको अनुभव/ अभ्यास बाट स्थानीय तह स्तरमा जिल्ला बाट गएर संचालन गर्दा प्रभावकारी हुने भएकोले सोहि अनुसार योजना र संचालन गर्ने
- सबै पालिकामा जिल्ला बाट गएर कार्यक्रम संचालन गर्न सम्भव नभएमा खोप कभरेज कम, ड्रप आउट धेरै भएका, सुक्ष्म योजना नवनाएका, पूर्णखोप सुनिश्चित नभएका स्थानीय तहहरू पहिचान गरि प्रत्यक्ष कार्यक्रम संचालन गर्ने
- स्थानीय तहमा पनि यहि कार्यक्रम रहेको हुँदा यसरि कार्यक्रम संचालन गर्दा सो कार्यक्रम संग साझेदारी गरि खोप कार्यकर्ता समेतको सहभागितामा योजना गरि पालिका खोप समन्वय समितिको समेत अभिमुखीकरण गर्ने

ग. जिल्ला खोप समन्वय समिति र सरोकारवाला हरूको सबै जिल्लामा बैठक राखी कार्य योजनाको जानकारी र व्यवस्थापन गर्ने : यो बैठकमा

- पूर्ण खोप सुनिश्चितता दिगोपनाको प्रक्रिया र अवस्था एवं योजना
- छुट खोप पहिचानको प्रक्रिया र घोषणा भएको नीति एवं कार्यान्वयन प्रक्रिया (विद्यालय भर्नाको समयमा, राष्ट्रिय भिटामिन ए संगै, वैशाख महिना, जन्म दर्ता र बालबालिकाले अन्य सुविधा लिदा)
- अभियानको पूर्व तयारीको कार्य
- स्थानीय तहको अभिमुखीकरण, मुल्यांकन र प्रोत्साहन प्रक्रिया आदि बारे जानकारी छलफल र कार्यान्वायनमा जिम्मेवारी बाडफाँड गर्ने ।
- स्वास्थ्य कार्यालयले खोप समितिको बैठकको निर्णय कार्यान्वायन गर्न पत्राचार र समन्वय गर्ने ।
- यी कुराको कार्यान्वायन को लागि स्वास्थ्य कार्यालयले सबै स्थानीय तह र स्वास्थ्य संस्थामा स्पष्ट विवरण सहित पत्राचार गर्ने

घ. स्वास्थ्य कार्यालयले निम्नानुसारको सामग्रीहरू आगामी माघ १५ भित्र छपाई व्यवस्थापन गरेर उपलब्ध गराउने

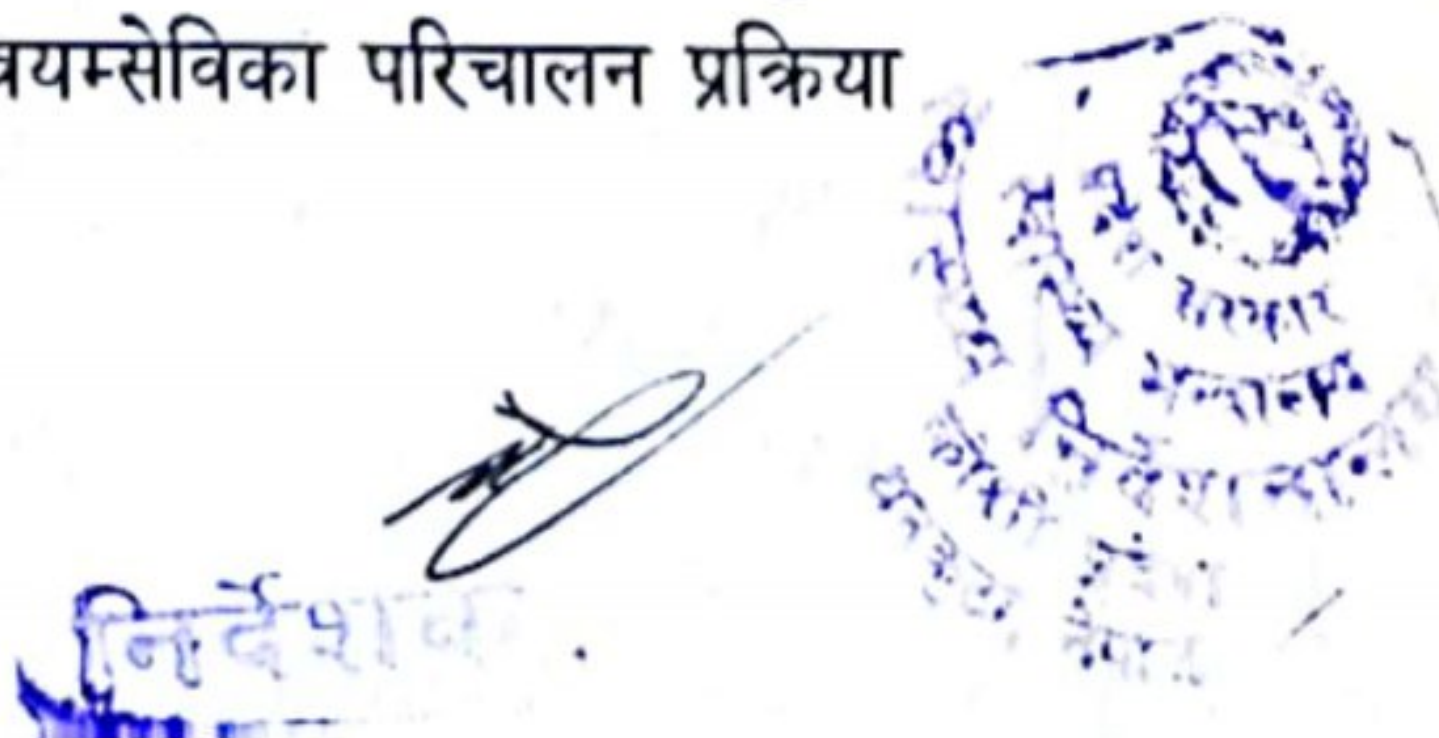
- पूर्ण खोप सुनिश्चितताको लागि घरधुरी सर्वेक्षण , अभिलेक , प्रतिवेदन फारमहरू वडाको लक्षित संख्या अनुसार तयार गरि प्रत्येक वडा/ स्वास्थ्य संस्थामा उपलब्ध गराउने (सके सम्म जिल्लाको योजना गोष्ठीमा)
- स्थानीय तह / स्वास्थ्य संस्था मूल्यांकनको आधार सबै वडा र स्थानीय तह मा उपलब्ध गराउने ।

निर्देशक

- खोप छुट बच्चा पहिचान गर्न स्वयम् सेविका परिचालन हुँदा अभिलेख राख्ने फारम, आवश्यक मात्रामा सबै वडा/ स्वास्थ्य संस्थामा प्रक्रिया समेत उल्लेख गरि पठाउने (निर्देशिकाको नमुना)
 - खोप सेवा संचालन गर्ने / भण्डार गर्ने/ वितरण गर्ने सबै संस्था हरू लाई खोप मौज्दात नियन्त्रण रजिष्टर, ISR फारम नमुना अनुसार तयार गरि पठाउने साथै खोप भण्डार/ वितरण गर्ने संस्था लाई तापक्रम अनुगमन चार्ट समेत उपलब्ध गराउने
 - आगामी दादुरा रुबेला खोप अभियान संचालनको लागि वडा/ विद्यालय बाट लक्षित संख्या संकलन फारम नमुना अनुसार सबै वडा र पालिकामा उपलब्ध गराउने
 - नियमित सप्लाई बाट बालस्वास्थ्य कार्ड, खोप रजिस्टर अपुग भएमा बजेटको परिधिमा रही छपाई र व्यवस्थापन गर्ने
- ड. घरधुरी सर्वेक्षण सकेसम्म महिना/ अवधि (माघ फाल्गुन)लाई तोकी सोहि अनुसार गर्ने र सो अवधिमा सघां रूपमा स्थानीय एफ.एम./ रेडियो बाट सूचना समेत प्रशारण गर्ने
- च. निर्देशिका/निर्देशनालय बाट पठाएको नमुना अनुसार स्वास्थ्यकर्मीको खोप तालिम सम्बन्धि विवरण र योजना बनाइ यथाशिघ्र निर्देशनालयमा पठाउने
- छ. सबै स्थानीय तहमा VPD सर्भिलेन्स युनिट स्थापना र फोकल पर्सन तोक्ने । सो को लागि स्थानीय तहको समेत सहभागितामा १ दिने अभिमुखीकरण र योजना गोष्ठी आयोजना गर्ने । यो कार्यक्रम संचालन पूर्व निर्देशनालय र WHO/SMO संग समन्वय गरेर मात्र संचालन गर्ने
- ज. कार्यक्रमको प्रभावकारितामा सहजीकरण, जनाप्रतिनिधिहरूसंग समन्वय र अभिलेख प्रतिवेदनमा सुधारको लागि कम्तिमा खोप फोकल पर्सन र कोल्डचेन फोकल पर्सन त्रैमासिक रूपमा स्थानीय तहमा गई सुपरिवेक्षण, सहजीकरण र अनसाईट कोचिंग गर्न योजना बनाई कार्यन्वयन गर्ने
- झ. जिल्ला तथा स्थानीय तहमा रहेका कोल्डचेन सामाग्रीको EVM/SOP अनुसार नियमित मर्मत सम्भार गर्न आवश्यक भए बाह्य प्राविधिक समेत बाट निरन्तर मर्मत र सो को अभिलेख चुस्त दुरुस्त राख्ने साथै आकस्मिक अवस्थामा सामाग्री विग्री मर्मत हुन नसकेमा २४ घण्टा भित्र सोको विवरण सहित स्वास्थ्य आपूर्ति व्यवस्थापन केन्द्रमा जानकारी र समन्वय गर्ने
- ञ. खोप वितरण ढुवानीको योजना (स्थानीय तह समेतको समन्वयमा) वस्तुगत आवश्यकताको आधारमा पालिका स्तरको पुनर्योजना गरि कार्यान्वायन गर्ने गराउने । खोप को गुणस्तरलाई मुख्य काधार बनाई जिल्ला बाट स्थानीय तह/ वडा/ स्वास्थ्य संस्था तह सम्म ढुवानी /वितरण गर्ने, सबै संस्था बाट सेसन पश्चात बाँकी खोप अनिवार्य फिर्ता बगारने प्रणाली लागु गर्ने । सो वापतको रकमको समेत पारदर्शी योजना बनाई त्रैमासिक भुक्तानीको व्यवस्था लागु गर्ने ।
- ट. प्रदेश बाट उपलब्ध गराइएको फर्मेट र अनुमानित योजनाको समिक्षा गरि स्थानीय तह/ जिल्लाको अधिकतम र न्युनतम मौज्दात समेत यकिन गरि सोहि अनुसार खोप र खोप सामाग्री आपूर्ति वितरण योजना तयारि र कार्यान्वायन गर्ने
- ठ. वैशाख महिना मनाइ खोप छुट बच्चा पहिचान र खोप पुरा गराउन निर्देशिका बमोजिम कार्यक्रम संचालन गर्न जिल्ला खोप समन्वय समितिको बैठक र स्थानीय तहको समेत सहभागितामा चैत्र १५ गते भित्र योजना तयार गरि निर्देशनालयमा पठाउने । योजना बनाउदा :
- थप खोप केन्द्र संचालन (१५ र ३१ गते) हुने स्थान
 - महिला स्वस्वास्थ्य स्वयम्सेविका परिचालन प्रक्रिया

निर्देशिका

- खोप छुट हुने पहिचान भएका स्थान र संचालन गरिने क्रियाकलाप
- सुचना संचार योजना
- ड. खोप छुट बच्चाको पहिचान को लागि मंगिशर र बैशाख महिनामा महिला स्वयम्सेविका परिचालनको लागि संघिय कार्यक्रम रहेको तर कोशी प्रदेशमा सरकार गठन तथा बजेट नभएकोले सो कार्य मंगिशरमा संचालन गर्न नसकेकोले उक्त कार्य प्रभावकारी रूपमा माघ महिनामा संचालन गर्ने ।

प्रदेश तह

क. स्वास्थ्य निर्देशनालय

- प्रदेश स्तरीय समीक्षामा तयार भएको जिल्लाको योजना अनुसार योकार्यक्रम संचालनमा अनुगमन र प्राथमिकताको आधारमा सहजीकरण व्यवस्था गर्ने
- जिल्ला स्तरको कार्यक्रममा सहजीकरण गर्न साझेदार निकाय बाट समेत सहजकर्ता परिचालनको लागि समन्वय र व्यवस्थापन गर्ने
- सुपरिवेक्षण योजना बनाई प्राथमिकता निर्धारण गरि जिल्ला हरूमा निरन्तर सुपरिवेक्षण, सहजीकरण गरि चैत्र भित्रमा सबै जिल्ला र बैशाख भित्र प्रदेश लाई पूर्णखोप घोषणा गर्न समन्वय गर्ने
- खोप कोल्डचेन गुणस्तर र सामग्रीको मर्मत सम्भारको लागि योजना तयारि , जनशक्ति परिचालनको लागि स्वास्थ्य आपूर्ति केन्द्र संग समन्वय र सहजीकरण गर्ने
- जिल्लामा प्राप्त खोप संग सम्बन्धित सामग्री (सन्धर्भ पुस्तिका, निर्देशिका, सरसफाई प्याकेज आदिअँ) वितरणको अनुगमन र सहजीकरण गर्ने
- स्वास्थ्य मन्त्रालयमा कार्यक्रम संचालन , प्रगति अवस्थाको जानकारी र थप कार्यक्रम संचालनको लागि समन्वय गर्ने
- सबै निकायमा खोप तथा खोप सामग्रीको E-LMIS मा Real time reporting गर्ने । Physical stock र E-LMIS stock balance मिलानको लागी स्वास्थ्य निर्देशनालय बाट त्रैमासिक रूपमा जिल्लाहरुमा पृष्ठपोषण गर्ने ।

स्वास्थ्य आपूर्ति व्यवस्थापन केन्द्र

- जिल्ला हरूमा खोप तथा खोप सामग्री वितरण योजना तयारि गरि सोहि अनुसार प्रभावकारी रूपमा खोप वितरण गर्ने र सके सम्म खोप वितरण गर्दा आपूर्ति केन्द्र बाट कोल्डचेन अधिकृत/सहायक अनिवार्य जाने व्यवस्था गर्ने
- सुक्ष्मयोजना फारम अनुसार स्थानिय तह स्तरको बिगत ३ वर्षको सरदर प्रगति, हालको लक्षित संख्या, खोप सेसनको आधारमा पालिका जिल्ला स्तरको खोप र खोप सामग्रीको अनुमानित योजना तयार गरि जिल्ला हरूमा उपलब्ध गराउने
- सोहि अनुसार जिल्लाले पालिका स्तरको योजना बनाई अधिकतम र न्युनतम मौज्दात समेत यकिन गरि(प्रदेश बाट उपलब्ध नमूना अनुसार) जिल्ला स्तरको योजना तयार र कार्यान्वयन गर्न सहजीकरण गर्ने साथै सोहि अनुसार प्रदेशको योजना बनाइ प्रदेशको

(Handwritten signature)
निदेशक

forecasting तयार गरि माघ १५ गते भित्र स्वास्थ्य सेवा विभाग, परिवार कल्याण महाशाखा र व्यवस्थापन महाशाखामा पठाउने ।

- जिल्ला स्तरको खोप कोल्डचेन व्यवस्थापन, आपूर्तिवितरण, कोल्डचेन सामग्री मर्मत सम्भार अवस्थाको अनुगमन, सहजीकरण र अनसाईट कोचिंग निरन्तर गर्न प्रत्येक जिल्लामा कम्तिमा २ पटक कोल्डचेन अधिकृत, रे. टे सहितको संयुक्त सुपरिवेक्षक टिमको योजना बनाएर जिल्ला हरु संग समेत समन्वय गरि कार्यान्वयन गर्ने
- खोप मौज्जात नियन्त्रण रजिस्टर, आ.एस.आर. र तापक्रम अनुगमन फारम आदि नमुना जिल्लाहरुमा पठाई छपाई र प्रयोगमा सहजीकरण गर्ने

स्वास्थ्य मन्त्रालय (कोशी प्रदेश)

- खोप कार्यक्रमको लक्ष्य उद्देश्य प्राप्तिसमा संधिय सशर्त कार्यक्रम बाट मात्र पर्याप्त नहुने हुँदा रोग निवारण उन्मुलनको अवस्था सृजना र कायम गर्न प्रदेशको आवश्यकता अनुसार स्वास्थ्य मन्त्रालय बाट नीति तर्जुमा, बार्षिक नीति तथा कार्यक्रममा समावेश हुनु पर्ने
- खोप कार्यक्रमको प्रभावकारी संचालन, पूर्ण खोप सुनिश्चितता र दिगोपनाको लागि मन्त्रालय बाट अंतरनिकाय समन्वय, परिचालनको साथै स्थानीय तहहरुको अपनत्व र क्षमता विकासमा विशेष जोडदिनु पर्ने
- स्थानीय तह हरु सम्म खोप कोल्डचेन सामग्री उपलब्ध भै खोप भण्डारण भै रहेको, उपकरण विग्रने तर प्राविधिक क्षमता र मर्मत सामग्रीको अभावले समयमै मर्मत हुन नसकेको अवस्था रहेको साथै अस्पताल/ स्वास्थ्य संस्था हरुको Biomedical equipment को मर्मत सम्भारमा पनि समस्या भैरहेकोले प्रदेश तहमा एक Biomedical Lab स्थापना वा संचालन गर्नु पर्ने
- कतिपय नीतिगत, अध्वाधिक मापदण्ड/ निर्देशिका बारे जानकारी लिन, कतिपय समस्याको समाधानमा समन्वय र सहजिकरणको लागि प्रदेश तहमा संचालन हुने समिक्षा/योजना कार्यक्रममा स्वास्थ्य मन्त्रालय, आपूर्ति व्यवस्थान केन्द्र बाट सचिवज्यू, निर्देशकज्यू, शाखा प्रमुखज्यूको उपस्थिति अति जरूरी हुने हुदा आगामी दिनमा सो व्यवस्था हुन र सम्बन्धित निकाय बाट कार्यक्रम फोकल पर्सन/ जिम्मेवार व्यक्तिको पूर्ण सहभागिताको लागि समेत व्यवस्थाको लागि निर्देशनालय बाट अग्रिम समन्वय र जानकारी गर्ने ।
- कोशी प्रदेशमा जनशक्ति को अभाव रहेको खोप कार्यक्रम तथा कोल्डचेन व्यवस्थापनमा सहयोग गर्ने साझेदार निकाय हरु समेत नभएकोले नियमित कार्यक्रम / अभियानहरु / खोप कोल्डचेन व्यवस्थापन संचालनमा प्राविधिक सहयोगको लागि UNICEF Nepal बाट कोशी प्रदेशमा Technical Support Unit स्थापनाको लागि संधिय मन्त्रालय/ बिभाग र युनिसेफमा समन्वय गर्नु पर्ने
- नियमित खोप सेवा संचालन केन्द्र हाल सम्म पनिभवन नभई खुल्ला स्थानमा संचालन भईरहेकोले गुणस्तरीय खोप सेवाको लागि स्थानीय तहको साझेदारीमा खोपकेन्द्र भवन निर्माणको लागि आगामी आ.व.मा बजेट व्यवस्थापन हुन

निर्देशक

- कतिपय नीतिगतकुरा, अध्वाधिक मापदण्ड/ निर्देशिका बारे जानकारी लिन, कतिपय समस्याको समाधानमा समन्वयको लागि स्वास्थ्य सेवाको प्रदेश स्तरीय समीक्षामा सम्बन्धित महाशाखा / शाखाको सहभागिता अनिवार्य हुन भएकोले संघिय महाशाखा बाट त्यस्ता कार्यक्रमहरुमा सहजिकरण व्यवस्था गरिनु पर्ने
- परिवार कल्याण महाशाखा बाट आगामी आ.व.मा निम्नानुसार निरन्तर / थप व्यवस्थापन हुन
 - स्थानीय तह जनप्रतिनिधिको अभिमुखीकरण कार्यक्रम छुट्टै १ दिनको लागि व्यवस्थापन हुन (यस आ.वा. मा सार्वजनिक सुनुवाई, स्थानीय तह प्रोत्साहन समेत र अभिमुखीकरण एकै दिन भएकोले कठिनाई हुने सुझाव रहेको)
 - स्थानीय तह/स्वास्थ्य संस्था प्रोत्साहन कार्यक्रम निरन्तर हुन र अझ प्रत्येक पालिका बाट १-२ जना खोप दिने स्वास्थ्य कर्मी लाई समेत प्रोत्साहन भनि थप गरिदिन
 - खोप छुट बच्चाको पहिचानको लागि वर्षमा २ पटक महिला स्वास्थ्य स्वयमसेविका परिचालन निरन्तर हुन र मंगशिर को सट्टा माघ र बैशाख महिना उल्लेख हुन
 - खोप कार्यक्रम संग सम्बन्धित सामाग्री, HMIS form, फर्मेट(खोप कार्ड, रजिस्टर) आदि नियमित सप्लाई बाट अपुग भै रहेको ले सो को व्यवस्थापन गर्न स्वास्थ्य निर्देशनालयमा प्रदेशको आवश्यकता अनुसार छपाई वितरणको लागि बजेट व्यवस्था हुन
 - व्यवस्थापन/परिवार कल्याण महाशाखा बाट खोप कोल्डचेन सम्बन्धि समिक्षा, कोल्डचेन व्यवस्थापनमा क्षमता विकास , खोप तथा खोप सामाग्री आपूर्ति वितरण योजना तयारि, मर्मत सम्भारको समिक्षा र योजना तयारीको लागि प्रदेश तहमा समिक्षा र क्षमता विकास क्रियाकलाप अनिवार्य समावेश हुन
 - हालको संघिय संरचनामा प्रदेश / स्थानीय सरकारहरु बाट खोप कार्यक्रम तथा खोप तथा कोल्डचेन व्यवस्थापनमा गरिरहेका कार्यहरु/प्रक्रिया/ नविनतम कार्यको अनुभव आदान प्रदान र सिकाईको लागि प्रदेश निर्देशनालय, आपूर्ति व्यवस्थापन केन्द्र, स्वास्थ्य कार्यालय र स्थानीय तह समेतको सहभागितामा अन्तर प्रदेश अवलोकन भ्रमण कार्यक्रम समावेश हुन
 - व्यवस्थापन महाशाखा बाट प्रदेश / जिल्लाहरुमा प्राविधिक सहयोग/ सहजीकरणमा विशेष जोड दिनु पर्ने
 - व्यवस्थापन महाशाखा बाट कोल्ड चेन सामाग्री मर्मतको लागि आवश्यक □□□□ □□□□ प्रदेशको आवश्यकता अनुसार निरन्तर व्यवस्था हुन spare parts

स्वास्थ्य सेवा विभाग/ परिवार कल्याण महाशाखा बाट : कोशी प्रदेशमा जनशक्तिको अभाव रहेको खोप कार्यक्रम तथा कोल्डचेन व्यवस्थापनमा सहयोग गर्ने साझेदार निकाय हरु समेत नभएकोले नियमित कार्यक्रम / अभियानहरु / खोप कोल्डचेन व्यवस्थापन संचालनमा प्राविधिक सहयोगको लागि UNICEF Nepal बाट कोशी प्रदेशमा Technical Support Unit स्थापनाको लागि युनिसेफमा समन्वय गर्नु पर्ने

(Signature)
निर्देशक

निष्कर्ष:

१. अन्तमा, प्रदेशस्तरीय राष्ट्रिय खोप कार्यक्रमको ३-दिने समीक्षाले कार्यक्रमको प्रगति, सबल पक्ष र चुनौतीहरूको बारेमा सुक्ष्म विश्लेषण गर्दै पहिचान गरिएका समस्याहरू र प्रस्तावित समाधानका सुझावहरू सहित थप मार्गचित्र तयार गर्न सहजिकरण गरेको छ। प्रस्तावित सुझाव र कार्य योजनाको सफल कार्यान्वयनका लागि परिवार कल्याण महाशाखा, स्वास्थ्य सेवा विभाग, स्वास्थ्य मन्त्रालय, स्वास्थ्य निर्देशनालय, आपूर्ति व्यवस्थापन केन्द्र, स्वास्थ्य कार्यालय, स्थानिय तह, सम्बन्धित स्वास्थ्य सस्था र अन्य सम्बन्धित निकायको प्रतिबद्धता महत्त्वपूर्ण देखिएको छ। राष्ट्रिय रणनीति, उद्देश्य र लक्ष्य प्राप्तिको लागि संघ, प्रदेश र स्थानीय तहहरू बीचको निरन्तर सहकार्य महत्त्वपूर्ण छ।
२. यस प्रतिवेदनमा उल्लेखित सिफारिसहरू र कार्य योजनाहरूले कोशी प्रदेश र समग्र नेपालमा राष्ट्रिय खोप कार्यक्रमको निरन्तर सुधारमा योगदान पुऱ्याउने अपेक्षा राख्दै, समिक्षा कार्यक्रमहरूमा सरोकारवाला संघिय विभाग, महाशाखा प्रदेश मन्त्रालय, केन्द्र/ निर्देशनालयहरू बाट समेत जिम्मेवार उपस्थिति अपरिहार्य भएको महशुस र सुझाव दिदै यो योजना र सुझावको कार्यान्वयनमा सबैतह बाट सक्रिय र सकारात्मक सहयोगको अपेक्षा गरिएको छ।

प्रतिवेदन तयार गर्ने

१. उदेश कुमार श्रेष्ठ खोप अधिकृत
२. भरत भण्डारी खोप अधिकृत
३. सुरक्षा खत्री जनस्वास्थ्य अधिकृत

अनुसूची १

राष्ट्रिय खोप कार्यक्रम

खोप छुट बच्चा को पहिचान र छुट खोप पूरा गरि पूर्णखोप सुनिश्चितता तथा नियमित खोप र सरसफाई प्रबद्धनको लागि रणनीति तयारी तथा सुक्ष्मयोजना अद्यावधिक ३ दिने गोष्ठी

स्थान: विराटनगर

मिति: २०८०/९/११ - १३ गते

समय	कृयाकलाप	प्रक्रिया र विधि	सहजकर्ता
पहिलो दिन २०८०/०८/११ - ८.० - ९.० खाजा			
९:००-१०:३०	<p>आसन ग्रहण:</p> <p>अध्यक्षता ग्रहण - निर्देशक, स्वास्थ्य निर्देशनालय धनकुटा</p> <p><u>प्रमुख अतिथि</u> : सचिवज्यू स्वास्थ्य मन्त्रालय</p> <p><u>अतिथि</u> :</p> <ul style="list-style-type: none"> - निर्देशक परिवार कल्याण महाशाखा - निर्देशक स्वास्थ्य आपूर्ति व्यवस्थापन - महाशाखा प्रमुख स्वास्थ्य मन्त्रालय, - बाल स्वास्थ्य तथा खोप सेवा शाखा प्रमुख - डब्लु एच.ओ / युनिसेफ/ वाटरएड - स्वास्थ्य प्रमुखज्यू हरु, स्थानीय तह स्वास्थ्य शाखा प्रमुखज्यूहरु , कार्यक्रम फोकल पर्सनज्यूहरु, अन्य - परिचय - <u>कार्यक्रमको उद्देश्य र स्वागत</u> <p><u>प्रस्तुतीकरण</u></p>	प्रवचन तथा प्रस्तुतीकरण	उद्घाटन सत्र उदेश श्रेष्ठ / भरत भण्डारी

(Handwritten signature)

	- राष्ट्रिय खोप कार्यक्रमको लक्ष्य, उद्देश्य, अवस्था र आगामी कार्यभार (निर्देशनालय) समापन मन्तव्य - संघ - प्रमुख अतिथि - समापन	प्रस्तुतीकरण	
१०:३०- १०:४५	चिया ब्रेक		
१०:४५-१:००- ००	जिल्लागत प्रस्तुतीकरण - ७ जिल्ला : प्रस्तुतीकरण प्रत्येक जिल्ला १५ मिनेट र छलफल पृष्ठ पोषण समुहमा १५ मिनेट (सुनसरी, मोरंग, ओखलढुंगा र संखुवा सभा)	प्रवचन तथा प्रस्तुतीकरण)	स्वास्थ्य कार्यालय
१.००: १.००- ४५	खाजा		
१.४५: २.१५	खोप तथा कोल्डचेन सामाग्री आपूर्ति वितरण अवस्था, सुधार गर्नु पर्ने पक्ष , कोल्डचेन सामाग्री मर्मत सम्भार अवस्था र योजना	प्रस्तुतीकरण	प्रदेश स्वास्थ्य आपूर्ति व्यवस्थापन केन्द्र
२:१५ - ३:४५	जिल्लागत प्रस्तुतीकरण - ५ जिल्ला : प्रस्तुतीकरण प्रत्येक जिल्ला १५ मिनेट र छलफल पृष्ठ पोषण समुहमा १५ मिनेट (उदयपूर, ईलाम, ताप्लेजुंग, धनकुटा र खोटांग)	प्रस्तुतीकरण तथा छलफल	स्वास्थ्य कार्यालय
३:४५ - ०४: ००	दिनभरको समिक्षा र समापन		
दोश्रो दिन			
८:००-९:००	खाजा र रजिष्ट्रेसन		
०९:०० -१०:३०	यस आ.वा. को स्वीकृत क्रियाकलाप, कार्य संचालन मार्ग दर्शन बारे जानकारी र छलफल	प्रस्तुतीकरण र छलफल	भरत भण्डारी

निर्देशक

१०:३० -११:००	आगामी दादुरा रुबेला खोप अभियान पूर्व तयारि बारे जानकारी	प्रस्तुतीकरण तथा छलफल	उदेस श्रेष्ठ
११-१२	खाना		
१२:०० - ३:००	जिल्ला / स्थानीय तहको यो आ.वा. को कार्यक्रम संचालन योजना तयारि	समूह कार्य	जिल्ला र स्थानीय तह/ सहजकर्ता
३.०० :००- ०३:३०	२ वटा स्थानीय तहको प्रस्तुतीकरण (मोरंग र सुनसरी १-१)	प्रस्तुतीकरण तथा छलफल	राजकुमार पोखरेल
३.३०-४.००	समूह कार्यको समिक्षा र समापन		

तेश्रो दिन			
८:००-९:००	खाजा र रजिष्ट्रेसन		
०९:०० -१०:१५	खोप बाट बचाउन सकिने रोगहरूको निवारण र उन्मुलनको अवस्था, चुनौती, सर्भिलेन्स प्रक्रिया, पालिका स्तरमा बिस्तार र भूमिका, नमुना संकलन र ढुवानी प्रक्रिया,	प्रस्तुतीकरण र छलफल	निर्देशनालय
१०:१५ - ११:११	खोप सेवा संगै सरसफाई प्रबर्धन कार्यक्रमको औचित्य, अवस्था , सुधार गर्नु पर्ने कुराहरु, सामाग्रीको वितरण र प्रयोग अवस्था	प्रस्तुतीकरण तथा छलफल	वाटरएड-डा खकिन्द्र भण्डारी
११:३० -१२: १५ खाना			
१२:१५ - १:१५	छूट खोप बच्चाको पहिचान गर्ने प्रक्रिया, घोषणा भएका नीति निर्देशनको कार्यान्वयन प्रक्रिया र जिम्मेवारी	प्रस्तुतीकरण तथा छलफल	निर्देशनालय
१.१५:००- ०३:३०	जिल्ला स्तरको यो आ.वा को लागि कार्य योजनाको तयारि र प्रतिबद्धता	प्रस्तुतीकरण तथा छलफल	जिल्ला र सहजकर्ता
३.३०-४.००	समापन		

(Handwritten signature)
निर्देशक

	- राष्ट्रिय खोप कार्यक्रमको लक्ष्य, उद्देश्य, अवस्था र आगामी कार्यभार (निर्देशनालय) समापन मन्तव्य - संघ - प्रमुख अतिथि - समापन	प्रस्तुतीकरण	
१०:३०- १०:४५	चिया ब्रेक		
१०:४५-१:००- ००	जिल्लागत प्रस्तुतीकरण - ७ जिल्ला : प्रस्तुतीकरण प्रत्येक जिल्ला १५ मिनेट र छलफल पृष्ठ पोषण समुहमा १५ मिनेट (सुनसरी, मोरंग, ओखलढुंगा र संखुवा सभा)	प्रवचन तथा प्रस्तुतीकरण)	स्वास्थ्य कार्यालय
१.००: १.००- ४५	खाजा		
१.४५: २.१५	खोप तथा कोल्डचेन सामाग्री आपूर्ति वितरण अवस्था, सुधार गर्नु पर्ने पक्ष , कोल्डचेन सामाग्री मर्मत सम्भार अवस्था र योजना	प्रस्तुतीकरण	प्रदेश स्वास्थ्य आपूर्ति व्यवस्थापन केन्द्र
२: १५ - ३: ४५	जिल्लागत प्रस्तुतीकरण - ५ जिल्ला : प्रस्तुतीकरण प्रत्येक जिल्ला १५ मिनेट र छलफल पृष्ठ पोषण समुहमा १५ मिनेट (उदयपूर, ईलाम, ताप्लेजुंग, धनकुटा र खोटांग)	प्रस्तुतीकरण तथा छलफल	स्वास्थ्य कार्यालय
३.: ४५ -०४: ००	दिनभरको समिक्षा र समापन		
दोश्रो दिन			
८:००-९: ००	खाजा र रजिष्ट्रेसन		
०९:०० -१०: ३०	यस आ.वा. को स्वीकृत क्रियाकलाप, कार्य संचालन मार्ग दर्शन बारे जानकारी र छलफल	प्रस्तुतीकरण र छलफल	भरत भण्डारी

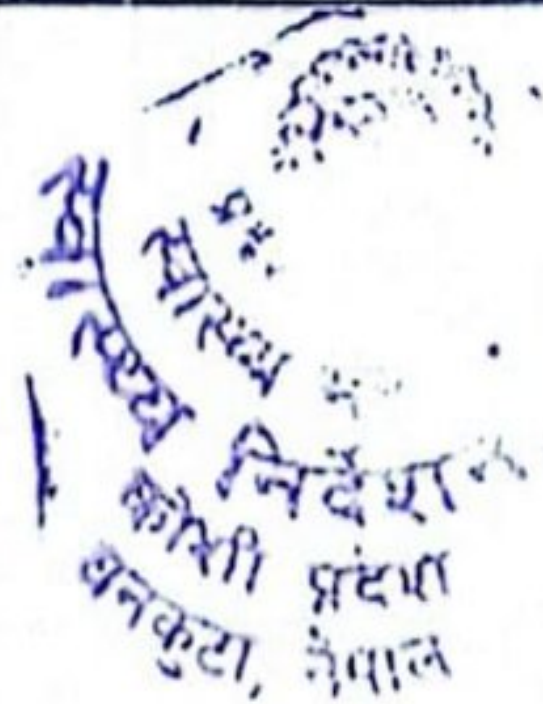

निर्देशक

मिति २०८० पौष ११-१३ गते सम्पन्न प्रदेश स्तरिय समिक्षा गोष्ठीबाट राष्ट्रिय खोप कार्यक्रमको सुदृढिकरणको लागि यस आ.व स्वीकृत कार्यक्रमहरुको प्रभावकारी संचालन एवं निम्नानुसार कार्य हरु संचालन गर्न प्रतिबद्धता तथासुभाव समेत पेश गरेका छौं ।

सी.न.	अवस्था	सुधारको लागि गरिने कार्य	जिम्मेवारी र प्रक्रिया
१	खोप प्रगति अपेक्षित नभएको साथै जिल्ला स्थानीय तहमा एकरूपता नभएको	१। सबै जिल्लाहरुले माघ दोश्रो हप्ता भित्र जिल्ला स्तरमा समिक्षा र योजना गोष्ठी गर्ने २। जिल्ला भित्र घर धुरी सर्वेक्षण अवधि/ महिना (माघ र फाल्गुन भित्र) तोकिएको सर्वेक्षण गराउने ३। क्षेत्र महिना भित्र सबै स्थानीय तह र जिल्ला पूर्ण खोप सुनिश्चितता प्रामाणिकरण गरिसक्ने र २०८१ वैशाखमा कोशी लाई पूर्णखोप प्रदेश घोषणा गर्ने	स्वास्थ्य कार्यालय १। सबै तहमा खोप समितिको बैठक गर्ने गराउने २। स्थानीय तहहरुमा प्रत्यक्ष समिक्षा तथा योजना गर्ने ३। माघ भित्रमा सबै जिल्लाले सुक्ष्म योजना तयारि/ समायोजन गरि पठाउने ४। माघ महिना भर छुट वच्चा पहिचान गर्न महिला स्वयमसेविका परिचालन गर्ने
२.	खोप/ कोल्डचेन सामाग्री आपूर्ति वितरण प्रभावकारी नभएको, खोप खेर जाने दर धेरै भएको	१.स्थानीय तह स्तरको लक्ष्य, ३ वर्षको प्रगतिको सरदर प्रगति र विगतको खपत समेतको आधारमा खोप, कोल्डचेन सामाग्री योजना तयार गरि सुक्ष्म योजनामा समायोजन गरि फाल्गुन भित्रमा प्रदेशमा पठाउने २. प्रदेश आपूर्ति व्यवस्थापन केन्द्रबाट सो अनुसार विवरण तयारि र कार्यान्वयनमा निरन्तर समन्वय , सहजीकरण गरि विवरण प्राप्त गरेर प्रदेशको वितरण योजना तयार गर्ने ३. स्थानीय तह, जिल्लाको योजना अनुसार प्रदेशको खोप तथा खोप सामाग्रीको Forecasting गरि फाल्गुन भित्रमा व्यवस्थापन महाशाखा र आपूर्ति व्यवस्थापन महाशाखामा पठाउने	१. प्रदेश बाट स्थानीय तह स्तरको विवरणको आधारमा अनुमानित योजना , अनुमान गर्ने आधारहरु जिल्लामा पठाउने २ स्थानीय तहहरुको सहभागितामा जिल्ला भित्र खोप वितरणको विस्तृत योजना (बुझ्ने, बुझाउने,स्थान, मिति र फिर्ता समेत) तयार गर्ने

(Signature)
निर्देशक

		<p>४. मापदण्ड पूरा नभएको स्थानमा खोप भण्डारण नगर्ने, सबै स्थानीय तह र स्वास्थ्य संस्था बाट सेसन पश्चात अनिवार्य खोप फिर्ता गर्ने प्रणाली लागु गर्ने</p>	
३.	<p>कोल्डचेन सामग्रीको मर्मत सम्भार हुन नसक्नु साथै spare parts को कमि</p>	<p>१। प्रदेश स्वास्थ्य आपूर्ति केन्द्र बाट स्थानीय तह / जिल्लामा भएका सामग्रीको विवरण त्रैमासिक रूपमा अध्यावधिक गर्ने</p> <p>२। SOP/ EVM अनुसार नियमित मर्मत सम्भार र खोप कोल्डचेनको गुणस्तरको व्यवस्थापनको लागि जिल्लाहरूमा अनुगमन, सहजीकरण र onsite कोचिंग गर्न कोल्डचेन अधिकृत र मे.रे.अ. को संयुक्त योजना बनाई प्रत्येक जिल्लामा वर्ष २ पटक नियमित मर्मत भएको सुनिश्चित गर्ने</p> <p>३। स्थानीय तह, स्वास्थ्य कार्यालयहरूमा कोल्डचेन सामग्री विग्रिएमा जिल्लाले २४ घण्टा भित्र विवरण सहित आपूर्ति केन्द्र र स्वास्थ्य निर्देशनालयमा जानकारी गर्ने</p> <p>४। यस्ती आकस्मिक अवस्थामा जिल्ला तथा स्थानीय तहहरूमा मर्मतको लागि ३ दिन भित्र मे.रे.अ. परिचालन गर्ने</p>	<p>स्वास्थ्य आपूर्ति व्यवस्थापन केन्द्र</p> <p>१। जिल्ला हरू बाट विवरण संकलन र अध्यावधिक गरि कार्य योजना तयार गर्ने</p> <p>२। प्रदेश भित्रका तालिम प्राप्त (कोल्डचेन मर्मत सम्भार) जनशक्ति हरू समेतलाई परिचालनमा समन्वय गर्ने</p> <p>३। स्वास्थ्य आपूर्ति केन्द्र बाट प्रदेश भित्र रहेका सामग्रीको आधारमा आवश्यक spare सामग्रीको विवरण तयार गरि १५ दिन भित्र व्यवस्थापन महाशाखामा पठाउने/ समन्वय गरेर आपूर्ति गर्ने</p>
४.	<p>१। खोप छुट, शुन्य डोजको बच्चाको संख्या निरन्तर रही रहेको र नीति निर्णय प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन</p>	<p>२। खोप छुट बच्चाको पहिचान गर्न विगत देखि अपनाईएका प्रक्रिया र नीति हरूको प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्ने यसको लागि -विद्यालय भर्नाको समयमा खोप अनुगमन गर्ने कार्यलाई प्रभावकारी बनाउन जिल्ला शिक्षा विकास ईकाई र खोप समन्वय समिति मार्फत स्थानीय तह र विद्यालयहरूमा जानकारी र समन्वय गर्ने</p> <p>३। स्वीकृत कार्यक्रम अनुसार मंगिशर र वैशाख महिनामा स्वयम् सेविका परिचालन गरि बच्चा खोज्ने कार्य यो प्रदेशमा प्रदेश सरकारको बजेट, निर्देशिका पारित नभई</p>	<p>स्वास्थ्य कार्यालय</p> <p>१। जिल्ला खोप समन्वय समिति र सरोकारवालाहरूको बैठक गरि सरोकारवाला निकायमा जानकारी र समन्वय</p> <p>२। जिल्ला स्तरको कार्यक्रममा जानकारी</p>

(Signature)
निर्देशक

नभएको	मंशिरमा गर्न नसकेको आगागी माघ र बैशाखमा संचालन	<p>४। बैशाख महिना लाई खोप महिना मनाई छुट बच्चाको पहिचान र खोप पुरा गराउन सबै जिल्लाहरूले स्थानीय तहको समन्वयमा अतिरिक्त खोप सेवा संचालन योजना (खोप केन्द्र, गिति) चैत्र पहिलो हप्ता भित्र निर्देशनालयमा उपपुलाब्ध गराउने</p> <p>५। जन्म दर्ता एवं बच्चाको पाउने अन्य सुबिधाको लागि खोप कार्ड अनिवार्य गराउन स्थानीय तहहरूमा समन्वय र सहजीकरण गर्ने</p> <p>६। सबै स्वास्थ्य संस्थामा अनुगमन तालिका को प्रयोग भएको सुनिश्चित गर्ने</p> <p>७। भिटामिन ए अभियान संगै खोप छुट</p>	
५	VPD surveillance प्रभावकारी नभएको	<p>१। VPDsurveillanc Unit विस्तार गर्ने</p> <p>२। प्रत्येक स्थानीय तहमा VPDsurveillanc Focal व्यक्ति तोक्ने</p>	<p>.स्वास्थ्य कार्यालय</p> <p>१। जिल्ला तहमा १ दिने गोष्ठी/ बैठक गरि योजना गर्ने</p> <p>२। संकाशपद विरामीको खबर गर्न चिह्न लक्षण सहित सुचना संचार गर्ने</p>

अन्य सुझाव

१. कार्यक्रमको समिक्षामा सम्बन्धित संघिय निकाय र प्रदेश मन्त्रालय एवं अन्य सरोकारवाला निकायबाट सहजिकरणको सुनिश्चता गरिनुपर्ने
 २. खोप कोल्डचेनको व्यवस्थापनको लागि व्यवस्थापन माशाखा वाट प्रदेश/ जिल्लामा प्रभावकारी अनुगमन, क्षमता विकास कार्यक्रमको व्यवस्था र कोल्डचेन spare part प्रदेशको माग बमोजिम समयमै उपलब्ध गरईदिन अनुरोध गर्ने
 ३. खोप कार्यक्रम प्रभावकारी बनाउन आगागी आ.व.मा निम्न कार्यक्रमहरु थप तथा / निरन्तरताको लागि अनुरोध गर्ने (परिवार कल्याण महाशाखा) ।
- १ दिने जनप्रतिनिधि (स्थानीय तह) को अभिमुखीकरण जिल्लामा - निरन्तर र छुट्टै

(Signature)
निर्देशक

- वैशाख महिना मनाउने र छुट बच्चाको परिचालनको लागि महिला स्वयमसेविका परिचालन - निरन्तर

- स्थानीय तह, स्वास्थ्य संस्था र स्वास्थ्यकर्मी प्रोत्साहन/ पुरस्कृत गर्ने कार्यक्रम निरन्तर र छुट्टै

- खोप सामग्री, HMIS form format, अन्य फारम , सामग्री छपाई को लागि जिल्ला मा बजेट निरन्तर

- खोप सामग्री, HMIS form format, अन्य फारम , सामग्री छपाई को स्वास्थ्य निर्देशनालयमा बजेट व्यवस्था

प्रदेश स्वास्थ्य आपूर्ति व्यवस्थापन केन्द्रमा कोल्डचेन spare parts को लागि बजेट व्यवस्थापन

स्वास्थ्य कार्यालय	नाम	पद	हस्ताक्षर
ताप्लेजुङ	राजेश्वर शिवा	प.ज.का.अ.	[Signature]
	सुभा शिवा	स्वा.सं.अ.	[Signature]
	सुभा शिवा	स्वा.सं.अ.	[Signature]
पांचथर	राजेश्वर शिवा	स्वा.सं.अ.	[Signature]
	राजेश्वर शिवा	स्वा.सं.अ.	[Signature]
	राजेश्वर शिवा	स्वा.सं.अ.	[Signature]
ईलाम	राजेश्वर शिवा	स्वा.सं.अ.	[Signature]
	राजेश्वर शिवा	स्वा.सं.अ.	[Signature]
भापा	राजेश्वर शिवा	स्वा.सं.अ.	[Signature]
	राजेश्वर शिवा	स्वा.सं.अ.	[Signature]
	राजेश्वर शिवा	स्वा.सं.अ.	[Signature]
मोरङ	राजेश्वर शिवा	स्वा.सं.अ.	[Signature]
	राजेश्वर शिवा	स्वा.सं.अ.	[Signature]
सुनसरी	राजेश्वर शिवा	स्वा.सं.अ.	[Signature]
	राजेश्वर शिवा	स्वा.सं.अ.	[Signature]
	राजेश्वर शिवा	स्वा.सं.अ.	[Signature]
उदयपुर	राजेश्वर शिवा	स्वा.सं.अ.	[Signature]
	राजेश्वर शिवा	स्वा.सं.अ.	[Signature]
बोखलढुगां	राजेश्वर शिवा	स्वा.सं.अ.	[Signature]
	राजेश्वर शिवा	स्वा.सं.अ.	[Signature]
	राजेश्वर शिवा	स्वा.सं.अ.	[Signature]
बोटाङ	राजेश्वर शिवा	स्वा.सं.अ.	[Signature]
	राजेश्वर शिवा	स्वा.सं.अ.	[Signature]
	राजेश्वर शिवा	स्वा.सं.अ.	[Signature]
भोजपुर	राजेश्वर शिवा	स्वा.सं.अ.	[Signature]
	राजेश्वर शिवा	स्वा.सं.अ.	[Signature]
	राजेश्वर शिवा	स्वा.सं.अ.	[Signature]
संखुवासभा	राजेश्वर शिवा	स्वा.सं.अ.	[Signature]

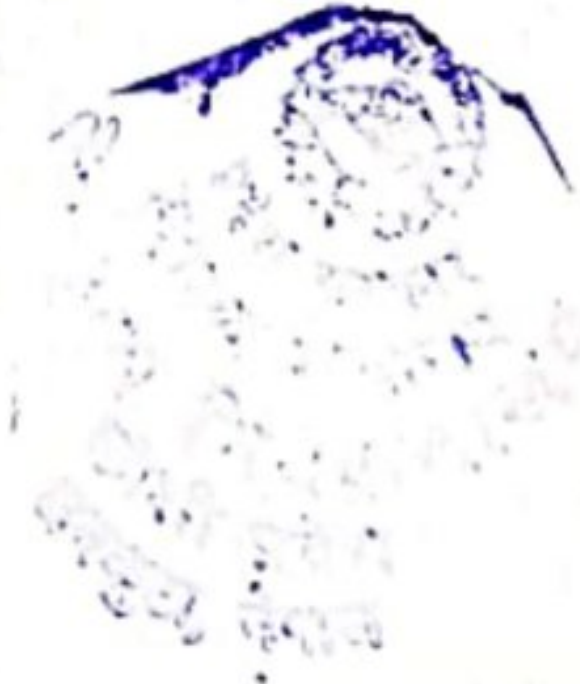

[Signature]
निर्देशक

	बोकारो धर कमलेश्वर धर	डि. ए. क. डि. ए. क.	डि. ए. क. डि. ए. क.
तेमपुरम	सुनता (पुनर्गोन)	डि. ए. ए. डि.	डि. ए. ए. डि.
धनकुटा	सुनील कुमार (राजकुमार) के. ए. ए. ए. ए.	डि. ए. ए. डि. डि. ए. ए. डि.	डि. ए. ए. डि. डि. ए. ए. डि.
सोनखुम्बु	सुनील कुमार (राजकुमार) राजकुमार (राजकुमार) पुशांक शिवाजी	डि. ए. ए. डि. डि. ए. ए. डि. डि. ए. ए. डि.	डि. ए. ए. डि. डि. ए. ए. डि. डि. ए. ए. डि.
स्वास्थ्य मन्त्रालय	सुनील कुमार (राजकुमार)	डि. ए. ए. डि.	डि. ए. ए. डि.
स्वास्थ्य निर्देशनालय	जान क. व. ए. ए. ए. भारत मंडार उमेश शर्मा	डि. ए. ए. डि. डि. ए. ए. डि. डि. ए. ए. डि.	डि. ए. ए. डि. डि. ए. ए. डि. डि. ए. ए. डि.
प्रदेश स्वास्थ्य बारपती केन्द्र	सुनील कुमार (राजकुमार) अनिल कुमार	डि. ए. ए. डि. डि. ए. ए. डि.	डि. ए. ए. डि. डि. ए. ए. डि.
साफ़वेर संस्था	Dr. Kashi Shama Gurung Dr. Khalindra Bhandari Anil Shukla Anjan Dc	EMO TL. Water Aid C.C.S C-19 TA	डि. ए. ए. डि. डि. ए. ए. डि. डि. ए. ए. डि. डि. ए. ए. डि.
स्थानीय तह	सुनील कुमार (राजकुमार) - सुनील कुमार (राजकुमार) किशोर कुमार (राजकुमार) - सुनील कुमार (राजकुमार) अनिल कुमार (राजकुमार) - सुनील कुमार (राजकुमार)	डि. ए. ए. डि. डि. ए. ए. डि. डि. ए. ए. डि.	डि. ए. ए. डि. डि. ए. ए. डि. डि. ए. ए. डि.

निर्देशनालय
 सुरक्षा ए. ए. ए. - सुनील कुमार (राजकुमार)
 ए. ए. ए. - सुनील कुमार (राजकुमार)
 सुनील कुमार (राजकुमार)
 निर्देशक

खोप समिक्षाका तस्बिरहरु

